

Látogatóban a Lakatosoknál

Néhány évvel ezelőtt négy, 5 és 10 év közötti kedves cigány kisgyereket hoztak a gönci gyermekotthon Hanga csoportjába, ahol már hetedik éve pártfogói tevékenységet „fejtek ki”. Meghalt az apjuk, és a gyámhatóság állami gondozásba vette őket. Tavaly a gyermekvédelem úgy ítélte meg, hogy anyjuk – aki egyedül él és azóta már újabb három gyermeket szült – alkalmas körülményeket teremtett gyermekei felnevelésére és visszaadta őket. (Az anya jövedelme gyeseből, gyedből és családi meg árvasági pótlékból származik.)

Az alsózsolcai, óriási kiterjedésű cigánytelepen élnek, ahol vagy egy tucatnyi utcát tesznek ki a „szocpolos” házak, más építésűt itt nem is lehet látni.

Egy egyáltalán nem költői kérdés:

Vajon hol jobb a gyerekeknek? Az anyjuknál, vagy a gyermekotthonban?

Mi lesz belőlük ilyen körülmények között? És mi lett volna belőlük, ha a gyermekotthonban maradnak?(Sajnos, csak elvétve fordul elő jó példa.)

Bp, 2015. augusztus 19.

KK

Krisztofer,

Dávid,

Timike,

Dzsennike

a házuk

az anyjkkal

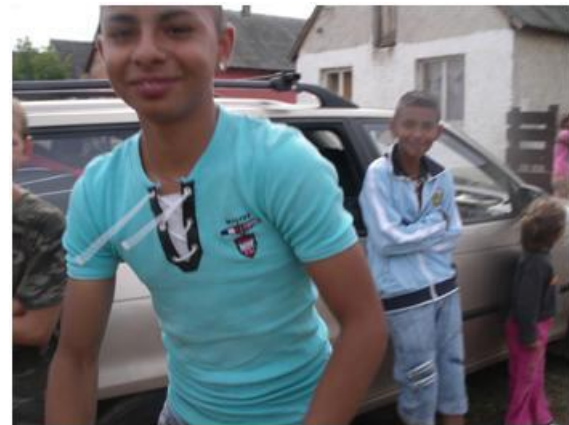
Dzsennike

Timike

Dávid

„Prosz tata” (Krisztófer)

Cigánytelepi utcák Észak-Kelet Magyarországon

Gyerekkoromban, a háború után a cigányok a falun kívül, a cigánytelepen laktak putriknak nevezett sárkunyhókban. Most már „szocpolos” kőházakban és sokkal jobb anyagi körülmények között élnek, de változatlanul a település szélén. A „kulturális rés”, azaz a kulturálatlanság sem változott. A relatív különbség cigány és nem cigány magyarok között megmaradt.

A liberális szociológusok és jogvédők szerint nincs cigánykérdés, csak „szegénykérdés”, csak „mélyszegénység”, csak „többszörösen hátrányos szociális helyzet” van. Sajnos, vezetőik sem értik meg, hogy ez nem pénzkérdés. Ajánlom, játsszunk el a gondolattal: mi történne, ha a gyest, gyedet és családi pótlékot a duplájára emelnék? És ha megint alanyi jogon járna a szociális támogatás? (Az alanyi jogon

járó létminimum ötletéről nem is szólva.) Persze, ehhez ismerni is kellene ezt a társadalmi közeget.

Aki azt mondja, hogy a munkahelyteremtés a megoldás, már közelebb jár az igazsághoz. De ki fog tudatlan, képzetlen fél-analfabétákat alkalmazni? (A közgazdasági eufemizmus a jelenséget így nevezi: munkaerejük határértéke zéró). Az oktatás, képzés látszik a megoldásnak, de ennél többről van szó: sajátos mentalitásról, kultúráról, tradíciókról, életszemléletről, illetve ezek megváltoztatásáról. (Ne beszéljünk rébuszokban: ezek jórészt negatív tulajdonságok, a művészetek iránti érzéket leszámítva.)

Nemrégiben valamelyik államtitkár (vagy helyettes) a menekült-kérdés kapcsán – a liberális sajtó hangos gágogását kiváltva - azt találta mondani, hogy „megvannak nekünk a saját menekültjeink”. Mennyire igaza van! Vajon ki fogja a cigányságnak a magyar társadalomba még nem integrálódott tömegeit civilizálni? (Az össz-létszámot 800-900 ezerre becsülve kb. fél

millió emberről van szó.)¹ Távol áll tőlem, hogy a cigányokat dologtalannak nevezzem. De a hagyományos cigány tevékenységekre, melyek egy vándor életmódhoz kötődtek, már nincs szükség. (Ilyenek voltak a vesszőfonás, teknővájás, vályogvetés, de nem kellene a patkolókovácsok és lócsiszárok sem, és az elektronika a szórakoztatóiparból is kiszorítja őket.)

Itt bizony missziós munkára van szükség. Hozzáértő, elhivatott emberekre, akik olyan közösségeket szerveznek, ahol az emberek együtt dolgoznak, és közben változtatnak az életfelfogásukon és életmódjukon – és bizonyára mindehhez vallási keretek is kellenek.² Szóval valami olyasmiről lenne szó, mint amikor az államalapítás után István bajor hittérítőket hívott be az országba, akik a földműves életmódot is terjesztették. Vagy hogy egy időben közelebbi példával is éljek: az Amazonas őserdeiben élő primitív törzseket misszionáriusok készítik fel a civilizációval való találkozásra. De Magyarországon csak elvétve találni olyan embereket és szervezeteket, akik és amelyek missziós munkát végeznek.³ Éppen ezért van a közmunkaprogramnak felbecsülhetetlen értéke.

KK

[A téma iránt érdeklődőknek ajánlom honlapom e kérdésekkel foglalkozó oldalait:](#)

<http://kisskaroly.x3.hu/szocialis.php>

<http://kisskaroly.x3.hu/szocialis/magyarorszag-elciganyosodasa.pdf>

http://kisskaroly.x3.hu/szocialis/fekete_amerika_es_ciganymagyarorszag.pdf

Amerikában ezelőtt 50 évvel jelent meg Daniel Patrick Moynihan: *The Negro Family: The Case for National Action* című nagy horderejű könyve, melyben a feketék társadalmi lemaradását főként a családjaik felbomlásával (egyszülős családok) magyarázza. Egy mai sikerkönyv: Robert D. Putnam: *Our Kids* – Amerika kasztosodásáról szól. A feketék lemaradása szerinte annak tulajdonítható, hogy nagyrészt megszűntek azok a nem-kormányzati szervezetek (NGO-ok) és társaságok, melyekben az emberek még vagyoni és faji különbségekre való tekintet nélkül vettek részt: <http://444.hu/2015/08/17/lasan-de-biztosan-temeti-magat-a-szegenyek-apartheidjebe-az-amerikai-tarsadalom/>

Az amerikai feketékkel történtek analógiául szolgálnak a hazai cigány-ügyekben.

<http://kisskaroly.x3.hu/szocialis/kert-es-ongondoskodas.pdf>

¹ Lásd erről: <http://kisskaroly.x3.hu/szocialis/magyarorszag-elciganyosodasa.pdf> és: <http://kisskaroly.x3.hu/szocialis/kert-es-ongondoskodas.pdf>

² Újabbán L. Ritók Nóra a gyermekszegénység kapcsán írt meggyőzően arról, hogy a segítség csak krízishelyzetben indokolt, mert a „tanult tehetetlenség” miatt a rászorulóknak a külső segítséghez, passzívvá teszi őket és minél több segítséget kapnak, annál többet követelnek. A megoldás a közösségfejlesztés, mert a „képesség tevés csak közösségi szinten történhet”, írja a HVG 2015. aug. 22-i számában.

³ Pl. Polgár András alapítványa földet vesz és cigány közösségeknek szervez munkát; vagy egy indiai falunvelési program átültetésének kísérlete Uszván. Újabbán Bogdán László cserdi polgármester szervez sikeres közös munkákat cigányoknak.

<http://kisskaroly.x3.hu/szocialis/ladanyi-janosnak.pdf>

<http://kisskaroly.x3.hu/szocialis/partfoglaltjaim.pdf>

<http://kisskaroly.x3.hu/szocialis/egy-kirandulas-kepei.pdf>

Ajánlok továbbá egy könyvet, melyhez szerzője a divatos kurzus szerint rasszista – holott csupán tudományosan kendőzetlen – tartalma miatt nem merte nevét adni:

I. N. Smeretle: Az élet alapkérdései. Gén, ember, társadalom.

BBS-INFO Kiadó 2012.